

Colofon

Redactieleden

Dr. Roel van Wijk, moleculair celbioloog; hoofdredacteur
Dr. Eduard van Wijk, senior scientist
Drs. Nico Westerman, arts
Drs. Gio Meijer, arts
Drs. Majella van Maaren, arts
Drs. Marian Rappoldt, arts
Drs. Frans Kusse, arts; redactiecoördinator
Dr. Cor Aakster, medisch socioloog

Redactieadres

Deurloostraat 129 hs, 1078 HX Amsterdam
franskusse@xs4all.nl

Financiële post

Postbus 133, 3840 AC Harderwijk.

Raad van Advies

Drs. Astrid Noorden, master in Nursing Sciences,
Health Practitioner
Dr. Maarten Bode, medisch antropoloog, gespecialiseerd in
sociaal-culturele aspecten van Indiase medische tradities,
met name Ayurveda
Dr. Chun Lee Oei-Tan, arts
Dr. Dirkjan van Schaardenburg, reumatoloog
Dr. Fred Wiegant, celbioloog
Dr. Herman van Wietmarschen, systeem bioloog
Drs. Lex Rutten, arts
Drs. Harry Lamers, arts
Drs. Martine Busch, director Van Praag Instituut
Drs. Fleur Kortekaas, epidemioloog

Abonnementen

€ 70 per jaar (vier nummers).
Over te maken op rekeningnummer
NL96 INGB 0000 0120 66, t.n.v.:
Stg. Tijdschrift voor Integrale Geneeskunde te Harderwijk
met vermelding van uw naam en volledige adres.
Studenten krijgen korting op verzoek.

Abonnementenadministratie: tijdschriftig@gmail.com

Advertenties

adverteren@tigweb.nl
Tel. 020-6149660, GSM 06-11392990

NB. Advertenties kunnen zonder opgave van redenen
geweigerd worden

Uitgever Stichting Tijdschrift voor Integrale Geneeskunde,
www.tigweb.nl

Omslagfoto Jan van der Greef

Vormgeving en opmaak

Roland van Helden bno, Amsterdam

Druk

Drukkerij Ten Brink, Meppel
Oplage: 1000 stuks

De redactie is onafhankelijk en werkt op basis
van een redactiestatuut.

Auteursrecht voorbehouden

Behoudens de door de wet gestelde uitzonderingen mag niets
uit deze uitgave vervoelvoudigd worden en/of openbaar ge-
maakt zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

De redactie heeft alles gedaan om de rechthebbende van het
beeldmateriaal te achterhalen. Als desondanks beeldmateriaal
geplaatst is waarvan u (mede) rechthebbende bent, kunt u
contact opnemen met de redactie.

Aanwijzingen voor het aanleveren van kopij en beeld
kunt u opvragen bij de redactie.

Inhoud nr 3 - 2015

VAN DE REDACTIE

130 — Frans Kusse

WETENSCHAP

131 **Internationale wetenschappelijke ontwikkelingen.**

Beoordeling recente onderzoeksverslagen

— Roel van Wijk en Cor Aakster

137 **Het effect van VoetreflexPlus™ therapie op de kwaliteit van leven bij patiënten met verschillende aandoeningen en klachten**

— Marga van Erp, Annelies Rehorst, Ton Couwenberg
en Marij Schüsler

142 **Verfstoffen sporen aanwezigheid homeopathische verdunningen op**

HOMEOPATHIE EN ANTROPOSOFISCHE GENEESKUNDE

143 **Homeopathische en Antroposofische Geneeskunde: wat kunnen zij voor elkaar betekenen?**

— Egbert van Wijk

INTEGRALE PSYCHIATRIE

147 **Therapeutische leefstijlveranderingen bij psychische stoornissen**

— Rogier Hoenders, Karen van der Ploeg, Esther Steffek
en Bregje Hartogs

TCM/ACUPUNCTUUR

157 **Emoties en de Zang-Fu** — Marian Rappoldt

160 **Psychologie en TCM** — Roël Koole

AYURVEDA

173 **Ayurveda en psychiatrie**

— Gerrit-Jan Gerritsma

ANTROPOSOFIE

176 **Depressie – een antroposofisch menskundige benadering**

— Marieke Krans

PSYCHIATRIE

179 **Systeembioologie in de psychiatrie: een casus**

— Marko van Gerven

DIERGEENEESKUNDE

183 **Angst bij de hond en wat kan de homeopathie daar mee?**

185 **Stress bij katten** — Evelien van der Waa

CONSUMENTENNIEUWS

189 **Consumentenorganisaties werken ook aan integrale zorg**

— Hetty van Doorn

BOEKBESPREKINGEN

190 **Anna Pavord – Namen noemen. Over het scheppen van de orde in het plantenrijk**

191 **Guus van der Bie – Wholeness in Science, A methodology for Pattern Recognition and Clinical Intuition**

— Marian Rappoldt

192 **AGENDA**